

Hyse

Status og råd

Ifølge ICES er bestanden i god forfatning og høstes bærekraftig. Gytebestanden er godt over føre-var-nivået. Fiskedødeligheten har i flere år vært langt under føre-var-prinsippet, og var i 2009 også under målet på 0,3 som er spesifisert i forvaltningsplanen som er vedtatt av Norge og EU. ICES har også akseptert at denne verdien foreløpig kan representere FMSY. Rekrutteringen har vært svak de siste årene, med unntak av 2005- og 2009-årsklassene som er av middels styrke. Gytebestanden ventes å holde seg på omkring samme nivå i de nærmeste årene.

Forvaltningsplanen gir landinger på 36 000 tonn i 2011. Dette er det samme som ICES har som MSY-alternativ, mens en føre-var-tilnærming vil tillate hele 74 000 tonn.

Fiskeri

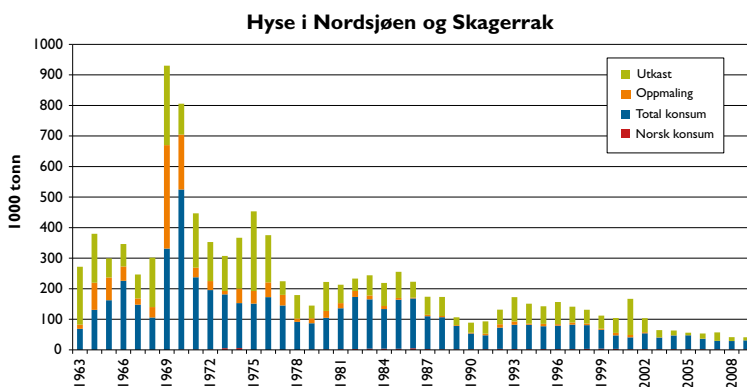
Forvaltningsmessig blir hyse i Skagerrak og i Nordsjøen holdt atskilt. Vi regner med at 6 % av kvoten kan tas i Skagerrak og 94 % i Nordsjøen. EU disponerer 77 % og Norge 23 % av totalkvoten i Nordsjøen. Norge har vanligvis bare disponert litt over 4 % av det som blir avsatt til Skagerrak.

I 2009 var totalkvoten i Nordsjøen 42 110 tonn, men bare ca. 32 000 tonn ble landet. Norge tok 1 276 tonn. I Skagerrak var totalkvoten 2 590 tonn og ca. 1 500 tonn ble landet. Av dette tok Norge 121 tonn. For 2010 var totalkvoten i Nordsjøen 35 794 tonn, herav 8 073 tonn til Norge. Offisielle landinger i 2010 ble på 27 900 tonn, hvorav 1 120 tonn til Norge.

Totalkvotene fastsettes gjennom årlige forhandlinger mellom EU og Norge. For Nordsjøen har partene blitt enige om en forvaltningsplan som sikter mot en fiskedødelighet som vil gi et høyt langtidsutbytte. Totalkvoten for 2011 er på 34 057 tonn i Nordsjøen og 2 095 tonn i Skagerrak.

Dersom man holder seg til forvaltningsplanen i årene framover, vil fisket være bærekraftig.

Hyse blir fanget sammen med bl.a. torsk og hvitling i alle typer redskaper. Skottland står for over 80 % av landingene. Til tider kan utkast av småfisk være større enn landingene. Andre nasjoner som fisker hyse er bl.a. Norge, Danmark, England, Tyskland og Frankrike. Over halvparten av de norske fangstene blir tatt med trål.

Utvikling av rapportert fangst av hyse i Nordsjøen/Skagerrak.
Development of reported catch of haddock in the North Sea and Skagerrak.

NORDSJØEN/SKAGERRAK

Hyse – *Melanogrammus aeglefinus*

Familie: Gadidae (torskefamilien)

Andre navn: Kolje

Maks størrelse: 60 cm og 4 kg

Levetid: 15 år

Leveområde: Nordsjøen/Skagerrak

Gyteområde: Sentrale Nordsjøen

Gytetidspunkt: Mars-mai

Føde: Bunnedyr, sildeegg og fisk

Nøkkeltall:

KVOTERÅD FOR 2011: 36 000 tonn

TOTALKVOTE 2011: 34 057 tonn i Nordsjøen og 2 095 tonn i Skagerrak

NORSK KVOTE 2011: 7 625 tonn (Nordsjøen) og 88 tonn (Skagerrak)

TOTALFANGST/NORSK FANGST 2010: 27 900/1 120 tonn

NORSK FANGSTVERDI 2009: ca. 10 mill. kroner

Fakta om bestanden:

Nordsjøhysa gyter i perioden mars-mai i de sentrale delene av Nordsjøen. Oppvekstområder er kystnære områder i Moray Firth, rundt Orknøyene og Shetland og langs Eggakanten på ca. 200 m dyp fra Shetland til Skagerrak. Hysa produserer med ujevne mellomrom meget sterke årsklasser som kan dominere fangst og bestand gjennom flere år.

Hysa spiser hovedsakelig bunnedyr som børstemark, muslinger og slangestjerner, men tobis og sildeegg står også på menyen. I motsetning til torsk vokser hyse i Nordsjøen betydelig senere enn i Barentshavet. Til tross for dette blir nordsjøhysa tidligere kjønnsmoden, stort sett når den er to til tre år gammel.

De siste 50 årene har utbredelsen av nordsjøhysa endret seg. Tidligere fantes det ganske mye hyse sør i Nordsjøen, men nå lever mesteparten nord for en linje trukket mellom Newcastle og Hanstholm.

Hysa er en typisk bunnfisk. Den finnes på begge sider av Atlanterhavet og er stort sett oppdelt i de samme bestander i samme områder som torsken, bortsett fra at det ikke er noen hysebestand i Østersjøen.